

A thick black L-shaped frame is positioned around the text. It starts at the top-left, goes right, then down, then right again, forming a large 'C' shape that frames the content.

UVOD U ALGORITME

Uvod u programski jezik Julia – čas 01

Cilj lekcije

- Cilj lekcije je da studenti savladaju osnovne elemente programskog okruženja i jezika Julia.
- Očekuje se da student nakon savladavanja lekcije može uspešno da rukuje matricama i vektorima, u smislu njihovog generisanja, spajanja, pristupa elementima, korišćenja osnovnih ugrađenih funkcija, itd.

Neophodna predznanja

Glavna i sporedna dijagonala matrice

- Glavnu dijagonalu neke matrice A veličine $n \times n$ sa elementima $a_{i,j}$, $i \in \{1..n\}$, $j \in \{1..n\}$ čine elementi $a_{i,i}$, $i \in \{1..n\}$. Sporednu dijagonalu čine elementi $a_{i,n-i+1}$, $i \in \{1..n\}$.

Jedinična matrica

- I jedinična matrica je matrica koja na glavnoj dijagonali ima sve jedinice, a ostali elementi su jednaki nuli.
- Primer jedinične matrice 3×3 :

1	0	0
0	1	0
0	0	1

Neophodna predznanja

Inverzna matrica

- Inverzna matrica kvadratne matrice A je matrica A^{-1} za koju važi da je:

$$AA^{-1} = A^{-1}A = I$$

- Pronalaženje inverzne matrice je važan problem u matematici i postoji više numeričkih algoritama za njegovo rešavanje.

Neophodna predznanja

Množenje matrica

- Množenje matrica je različita operacija od množenja odgovarajućih elemenata matrice.
- Primer množenja matrica dimenzija 2x2:

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 3 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ 5 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1*2+2*5 & 1*2+2*1 \\ 0*2+3*5 & 0*2+3*1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 12 & 4 \\ 15 & 3 \end{bmatrix} \neq \begin{bmatrix} 1*2 & 2*2 \\ 0*5 & 3*1 \end{bmatrix}$$

- Kod množenja matrica ne važi osobina komutativnosti:

$$AB \neq BA$$

Deljenje matrica

- Deljenje matrica se vrši na sledeći način: $A / B = A * B^{-1}$

Neophodna predznanja

Sistem linearnih algebarskih jednačina i matrice

- Rešavanje sistem linearnih algebarskih jednačina (SLAJ) se svodi na problem rešavanja matrične jednačine:

$$Ax = b$$

- Iz toga sledi da je vektor rešenja:

$$x = A^{-1}b$$

Neophodna predznanja

Camel notation

- Kamel notacija (Camel notation) je praksa u pisanju složenih reči gde svaka sledeća reč počinje sa velikim slovom, dok je početno slovo malo, na primer: prviPodatak, novaGodina, prviMaj, noviSad, noviSadSpens, itd.

Case sensitivity

- Za programski jezik kažemo da je case-sensitive ukoliko razlikuje mala i velika slova kod imenovanja promenljivih (npr. Niz i niz su 2 različite promenljive).

Julia

- Julija je programski jezik opšte namene
- Veoma je popularan u oblastima:
- numeričke analize, scientific computing, u inženjerstvu, mašinskom učenju, računarskim naukama, statistici.
- Veoma je sličan jezicima: MATLAB, R, Python, Octava, a po brzini izvršavanja poredi se sa C/C++

Osobine:

- Veoma dobre performanse
- Sadrži dinamičke tipove i omogućava jednostavan interaktivni rad
- Podržava multiple dispatch
- Jezik je visokog nivoa i lako se uči: radi sa vektorima, matricama, ...
- Sadrži proširenu standardnu biblioteku i brojne pakete
- Besplatan i open source softver

Julia - Instalacija

- Moguće je preuzeti putem sledećeg linka: <https://julialang.org/downloads/>
- U slučaju da koristite Linux OS, za verziju 1.2.0
  - *odaberite: Generic Linux Binaries for x86 64-bit (ili 32-bit)*
  - *Nakon preuzimanja raspakujte arhivu, u terminalu to možete učiniti komandom: `tar -xvzf naziv_arhive.tar.gz`*
  - *Premestite raspakovan direktorijum u /opt/ direktorijum: `sudo mv naziv_foldera /opt/`*
  - *Nakon ovoga potrebno je dodati Juliu na putanju kako bi bila dostupna iz svakog foldera, jedan od načina je da se u okviru .bashrc datoteke(ukoliko ne postoji napraviti je komandom `touch .bashrc` u okviru home direktorijuma) na kraj dodaju sledeće linije: `export JULIA=/opt/julia-1.2.0` i `export PATH=$PATH:$JULIA/bin` , nakon ovoga u terminalu pozvati `source ~/.bashrc` kako bi se promene primenile i na postojeću sesiju*
- Analogan postupak je i za novije verzije

Julia - Pokretanje

- Nakon instalacije Juliu je moguće pokrenuti tako što se klinke na ikonu Julia
  - *pod Linux-om u terminalu ukucati julia*
- Podrжан je interaktivni rad gde se koristi REPL (Read–Eval–Print Loop). Izraz koji se ukuca se odmah izvršava i prikazuje se rezultat.
- Julia pamti sve prethodno izračunate vrednosti u svom okruženju!!!
- Direktorijum u kom smo bili prilikom pozivanja *julia* komande iz terminala predstavlja trenutni radni direktorijum
- Radni direktorijum je moguće promeniti naredbom `cd(path)`, na primer:
  - `cd("c://UvodUAlgoritme")`
- Prelazak u režim pomoći (help) vrši se tasterom `?` a zatim se otkuca traženi pojam

Julia - Operator dodele

- Za dodelu vrednosti nekoj promenljivoj koristi se operator '='. Npr. ako želimo da dodelimo vrednost 1 promenljivoj z, u komandni prompt pišemo naredbu: `z = 1`. Ako je promenljiva z imala vrednost pre dodele, ta vrednost se briše.
- Primetiti da je "=" dodela vrednosti gde se vrednost izračunate desne strane (tj. iskaza) dodeljuje promenljivoj navedenoj sa leve strane znaka "=". Pri ovome nije navedeno kog tipa treba da bude promenljiva, nego je na osnovu tipa rezultata izračunavanja iskaza određen i tip promenljive.
- Nije potrebno deklarirati promenljive pre nego što im se prvi put dodeli vrednost!!!

Julia - Aritmetički operatori

Izraz	Ime	Opis
$+x$	Unarni plus	Operacija identiteta
$-x$	Unarni minus	Preslikave vrednosti u njihove aditivne inverzne vrednosti
$x + y$	binary plus	Sabiranje. Ako su oba operanda matrice, dimenzije matrica moraju biti iste.
$x - y$	binary minus	Oduzimanje. Ako su oba operanda matrice, dimenzije matrica moraju biti iste.

Julia - Aritmetički operatori

Izraz	Ime	Opis
$x * y$	množenje	Množenje matrica. Broj kolona od matrice x mora biti jednak broju vrsta od matrice y .
x / y	deljenje	Desno deljenje, ekvivalentno izrazu $x \cdot \text{inv}(y)$
$x \div y$	Celobrojno deljenje	x / y , zaokruženo na cele brojeve
$x \setminus y$	Obrnuto levo deljenje	Levo deljenje, ekvivalentno izrazu $\text{inv}(x) \cdot y$
$x ^ y$	Stepenovanje	Računa x na stepen y

Julia - Operatori poređenja

Izraz	Opis
==	True ako je x jednako y
!=, ≠	True ako je x različito od y
<	True ako je x manje od y
<=, ≤	True ako je x manje ili jednako y
>	True ako je x veće od y
>=, ≥	True ako je x veće ili jednako y

Julia - Logički operatori

Izraz	Opis
<code>! x</code>	Logičko NE. Negacija. Rezultat je true ako je element false i obratno
<code>x && y</code>	Logičko I. Rezultat je true samo ako su oba elementa true
<code>x y</code>	Logičko ILI. Rezultat je true ako je barem jedan od elemenata true

Julia - Operator tačke

- Za svaku binarnu operaciju postoji njoj korespodentna operacija sa operatorom tačke.
- Kada se ispred binarnog operatora navede oprator tačke, npr `.*` to označava da se operacija vrši nad pojedinačnim elementima (elementwise). Tako, na primer, operacija stepenovanja vektora nema smisla `[1, 2, 3]^3`, ali operacija stepenovanja svakog od elemenata vektora ima: `[1, 2, 3].^3` daje za rezultat `[1, 8, 27]`
- Primer: Ako su date matrice $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix}$ i $B = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$, tada je:

$$A*B = \begin{bmatrix} 3 & 3 \\ 7 & 7 \end{bmatrix}$$

$$A.*B = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix}$$

Julia - Primeri ugrađenih funkcija

<code>sin(X), cos(X), tan(X)</code>	Vrednost sinusa (kosinusa, tangensa) svakog elementa matrice (vektora) u radijanima.
<code>sqrt(X)</code>	Koren svakog elementa matrice (vektora). Ako element ima negativnu vrednost, vraća kompleksan broj.
<code>abs(X)</code>	Intenzitet kompleksnog broja
<code>exp(X)</code>	Izračunava e^x svakog elementa iz matrice (vektora) X
<code>log(X), log10(X)</code>	Prirodni logaritam i logaritam sa osnovom 10 od svakog elementa matrice (vektora) X.
<code>rem(X,Y)</code>	Ostatak pri deljenju X/Y, izračunat preko izraza $x - y \cdot \text{fix}(x./y)$
<code>round(X)</code>	Vraća integer najbliži elementu X. Ako je X matrica, vraća matricu integera najbližih elementima u X.
<code>floor(X) ceil(X)</code>	Vraća najveći (najmanji) integer koji nije veći (manji) od X. Ako je X matrica, vraća matricu najvećih (najmanjih) integera koji nisu veći (manji) od elemenata u matrici X.
<code>factorial(X)</code>	Vraća faktorial prirodnog broja X. $X! = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot X$

Julia - Primeri ugrađenih funkcija

- U slučaju matrica, da bi neka od prethodno navedenih funkcija bila primenjena na svaki od elemenata matrice neophodno iza naziva funkcije staviti operator tačke, npr: `sin.([1 2; 3 4; 5 6])` što daje sledeći rezultat:

`sin.([1 2; 3 4; 5 6]) =`

0.841471	0.909297
0.14112	-0.756802
-0.958924	-0.279415

Julia - Predefinisane konstante

- Predefinisane konstante se nalaze u paketu: `Base.MathConstants`
- Neophodno ih je uključiti pre upotrebe naredbom: `using Base.MathConstants`
Ili navođenjem punog imena: `Base.MathConstants.pi` , `Base.MathConstants.e`, itd.
- **Primer 1.1:** Napisati u Juli-i sledeće izraze:

a) $\frac{\log_{10} 100}{\log_{10} 10}$

b) $\left[\frac{1 + \cos \frac{\pi}{4}}{1.2} \right]$

Julia - Primer

- **Primer 1.1:** Napisati u Juli-i sledeće izraze:

a) $\frac{\log_{10} 100}{\log_{10} 10}$

b) $\left\lfloor \frac{1 + \cos \frac{\pi}{4}}{1.2} \right\rfloor$

- Rešenje:
  - $\log_{10}(100)/\log_{10}(10)$
  - $\text{floor}((1 + \cos(\text{Base.MathConstants.pi}/4))/1.2)$
 # julia 0.2 floor((1+cos(pi/4))/1.2), bez naziva paketa

Julia - Zadatak

- Zadatak 1.1: Napisati u Juli-i sledeće izraze:

- $\sqrt{3^2 + 4^2}$

- $\left\lceil \frac{\sin(\frac{\pi}{2} - 5)}{e^5} \right\rceil$

- $| (100 - 2^7) * 5! |$

- *Poslednja cifra broja* $\left\lfloor \tan \frac{3 * \pi}{8} \right\rfloor$

- *Zapremina lopte poluprešnika 5. Formula:* $V = \frac{4}{3} r^3 \pi$

Julia - Tipovi podataka

- Julia pripada grupi dinamičkih sistema tipiziranja gde se ništa ne zna o tipovima dok program ne počne sa radom (runtime), ali poseduje i mogućnost da se eksplicitno navede da su određene vrednosti određenog tipa
- Statičko tipiziranje zahteva da je svaki tip koji figuriše u nekom izrazu poznat pre izvršavanja programa (compile time)
- Vrednosti imaju tipove, ne promenljive, promenljiva je samo naziv za vrednost
- Eksplicitno zadavanja tipa je za sada moguće samo unutar funkcija, nije moguće nad globalnim promenljivima

Julia - Tipovi podataka - Skalar

- Najčešći skalarni tipovi su:
  - Int64
  - Float64
  - Char (npr. x = 'a')
  - String (npr. x="abc")
  - Bool
- Tip podatka se može proveriti upotrebom funkcije *typeof(naziv_promenljive)*

Julia - Tipovi podataka - Stringovi

- Nad stringovima je moguće primeniti različite operacije, kao što su split, replace, join, strip, itd.
- Konkatencija (spajanje) stringova je moguće na sledeće načine:
  - Upotrebom operatora * : “abc” * “def” daje za rezultat: “abcdef”
  - Upotrebom funkcije string: string(“abc”, “def”) daje za rezultat “abcdef”
  - Upotrebom operatora \$ ispred naziva promenljive: str = “abc”; println("tekst: \$str");
- Upotreba prvog načina neće automatski pretvoriti vrednosti drugih tipova u tip string, za pretvaranje vrednosti bilo kog tipa u string može se koristiti funkcija string()

Julia - Tipovi podataka - Opsezi

- Opseg vrednosti može se pisati u obliku A:K:B i predstavlja opseg brojeva u intervalu [A..B] sa korakom K.
- Kada je K = 1, može se izostaviti pa se piše A:K
- Primeri:
  - *1:100, opseg brojeva od 1 do 100*
  - *1:2:100, opseg svih neparnih brojeva od 1 do 100*
  - *2:2:100, opseg svih parnih brojeva od 2 do 100*
- Opseg 1:5 NIJE isto sto i niz brojeva [1 2 3 4 5]
- Da bi se od opsega 1:5 dobio niz [1 2 3 4 5], koristi se funkcija collect()
  - *collect(1:5) = [1 2 3 4 5]*

Julia - Tipovi podataka - Nizovi i matrice

- Nizovi su n-dimenzionalne, promenljive, strukture podataka
- S obzirom da nizovi mogu da sadrže podatke razlicitih tipova oni su u sustini liste
- Niz mozemo da kreiramo upotrebom operatora uglastih zagrada: `a = []` pri čemu ispred uglastih zagrada možemo da navedemo i tip elemenata niza: `a = Int64[]` (0-element Array{Int64,1})

Julia - Tipovi podataka - Nizovi i matrice

- **Primer 1.2**
  - $a = [1\ 2\ 3\ 4]$
  - $A = [1\ 3\ 5; 2\ 4\ 5]$
  - $B = \text{collect}(1:3:4) \leftarrow$ pretvaranje u niz
- **Primer 1.3**
  - $A = [1\ 2; 3\ 4];$
  - $B = [1\ 3\ 5; 2\ 4\ 5];$
  - $C = [2\ 4; 5\ 6; 7\ 5];$
  - $AB = [A\ B];$ $\#AB = [A; B]$ nije moguće
  - $AC = [A; C];$ $\#AC = [A\ C]$ nije moguće

Julia - Tipovi podataka - Nizovi i matrice

Pristupanje elementima

- Postoje dva osnovna načina za pristupanje elementima matrice/vektora:
  - 1) *Korišćenjem indeksa elementa*
    - a) Elementi se indeksiraju sa jednim brojem (indeksom), tada se elementi broje tako što se prvo prolazi kroz prvu kolonu elemenata matrice, pa zatim kroz sve ostale kolone redom,
    - b) Elementi se indeksiraju sa po jednom brojem za svaku dimenziju matrice, tako da jedan broj predstavlja indeks vrste, drugi indeks kolone.
  - 2) *Hoću/neću indeksiranje upotrebom matrice logičkih vrednosti iste veličine*
  - *Operator : se koristi kako bi označio sve indekse niza.*
  - *Operator end se koristi pri indeksiranju elemenata matrice/vektora i odnosi se na indeks poslednjeg elementa u nizu (matrici, vektoru, vrsti matrice, koloni matrice).*

Julia - Tipovi podataka - Nizovi i matrice

Pristupanje elementima

Primer 1.4

A = [1 3 4; 3 4 1; 2 4 8]

- Indeksiranje jednim brojem: A[4] npr. daje za rezultat skalar 3
- Indeksiranje pomoću dva broja: A[1,3] daje za rezultat skalar 4
- Indeksiranje opsegom vrednosti: A[2:3, 2:3] daje za rezultat matricu [4 1; 4 8]
- Indeksiranjem opseg upotrebom specijalne vrednosti end A[1:end, 1:end] za rezultat vraća opet istu matricu
- Korišćenjem operatora : dobijaju se svi elementi u nekom opsegu i to odgovara opsegu 1:end
  - *A[:, 1] svi elementi prve kolone*

Julia - Tipovi podataka - Nizovi i matrice

Pristupanje elementima

Primer 1.5

`A = [1 3 4; 3 4 1; 2 4 8]`

- Indeksiranje pomocu logicke matrice `B = [true true false; false false true; true true true]` daje za rezultat vektor kolone `[1; 2; 3; 4; 1; 8]`

Logičku matricu B moguće je kairati od pomoću osobina elemenata matrice A

- `A[A.>3]` – vraća sve elemente matrice A koji su veći od 3
- `A[(A.%2).==1]` – vraća sve neparne elemente matrice A (`A.%2` su ostaci pri deljenju elemenata matrice A sa brojem 2, a zatim te ostatke poredimo sa 1)
- `A[A.!=4]` – vraća sve elemente matrice A koji su različiti od 4

Julia - Tipovi podataka - Nizovi i matrice

Pristupanje elementima

- U jednom trenutku, moguće je pristupiti više elemenata niza

Primer 1.6

`A = [2 4 6 8 10 12]`

- `A[[1 2]] = A[[2 1]]` – menja prvi i drugi element niza A
- `A[[1 end]] = A[[end 1]]` – menja prvi i poslednji element niza A
- `A[1:2:end] .= 0` - postavlja sve elemente na neparnim pozicijama na vrednost 0
- `A[1:2:end] = A[2:2:end]` – kopira elemente niza A na parnim pozicijama na neparne pozicije u niz A

Julia - Tipovi podataka - Nizovi i matrice

Funkcije za inicijalizaciju

- Postoji više ugrađenih funkcija koje se mogu iskoristiti u ovu svrhu i to:
  - *zeros*, kreira matricu sastavljenu od nula
  - *ones*, kreira matricu sastavljenu od jedinica
  - *Matrix{Int64}(I, N, N)* – kreira jedniničnu matricu dimenzije $N \times N$
  - *triu*, kreira gornju trougaonu matricu
  - *tril*, kreira donju trougaonu matricu
  - *Diagonal*, kreira matricu sa datom dijagonalom
  - *Random.rand(n, m)* – kreira matricu slučajnih brojeva dimenzije $n \times m$. Generisane vrednosti su iz intervala $[0, 1)$
- Velik broj ovih funkcija ima višestruko značenje i način upotrebe
  - *Diagonal([1 3 4; 3 4 1; 2 4 8])* vraća matricu sa dijagonalom 1, 4 i 8
  - *Diagonal([1, 2, 3])* kreira matricu sa dijagonalom 1, 2, 3
- Za detalje o upotrebi ovih funkcija konsultovati dokumentaciju
- Za neke od ovih funkcija je neophodno uvrstiti paket LinearAlgebra: `using LinearAlgebra`

Julia - Tipovi podataka - Nizovi i matrice

Primer 1.7. Inicijalizacija matrice. Napisati kod koji inicijalizuje matricu B veličine 4x7 koja ima sve elemente jednake 3.

```
A = ones(4,7)*3
```

Primer 1.8 Inicijalizacija matrice i pristupanje elementima matrice. Napisati kod koji inicijalizuje matricu B veličine 4x4 koja na glavnoj dijagonali ima vrednosti 1, 2, 3, 4, a sve ostale vrednosti su joj 8.

```
A = Diagonal([1, 2, 3, 4])+zeros(4,4)
A[A.==0] .= 8 # rezultat operacije nije matrica,
A            # ispisati matricu da se vidi da su promene primenjene
```

Julia - Tipovi podataka - Nizovi i matrice

Funkcije za obradu matrica

- Postoji više ugrađenih funkcija koje se mogu iskoristiti u ovu svrhu i to:
  - *sum(A)* – računa sumu svih elemenata niza/matrice
  - *maximum(A)* – traži najveći broj u nizu/matrici
  - *minimum(A)* – traži najmanji broj u nizu/matrici
  - *findall(A)* – pronalazi pozicije svih nenula elemenata
  - *reverse(A, dims = 1)* – obrće matricu po vertikali (gore dole)
  - *reverse(A, dims = 2)* – obrće matricu po horizontali (levo desno)
  - *size(A)* – vraća dimenzije matrice A
  - *size(A, 1)* – vraća broj vrsta matrice A
  - *size(A, 2)* – vraća broj kolona matrice A
  - *Statistic.mean()* – vraća prosek elemenata niza/matrice
- **Napomena:** kod većine funkcija, dodatkom parametra `dims = 1` ili `dims = 2`, tražena vrednost se traži nad kolonama/vrstama posebno i dobija se niz vrednosti

Julia - Tipovi podataka - Nizovi i matrice

Primer 1.9. Određivanje maksimalnog elementa matrice u neparnim kolonama. Odrediti maksimalni element matrice A koji se nalazi u neparnim kolonama.

```
maxEl = maximum(A[:, 1:2:end])
```

Primer 1.10 Pozicija minimalnih elemenata matrice po parnim kolonama. Odrediti pozicije svih minimalnih elemenata u parnim kolonama matrice A

```
minEl = minimum(A[:,2:2:end])  
pos = findall(A[:,2:2:end].==minEl)  
pos
```

Julia - Tipovi podataka - Nizovi i matrice

Primer 1.11 Rad sa matricama i pristupanje elementima matrice. Napisati kod koji iz zadate matrice A veličine 5x5 uzima elemente koji se nalaze na sporednoj dijagonali i veći su od 7

```
sd = Diagonal(reverse(A, dims=2))  
rez = sd[sd.>7]
```

Primer 1.12 Pristupanje elementima matrice. Napisati kod koji generiše matricu A veličine 6x6, koja ima sve jedinice, osim u uglovima gde se nalaze dvojke.

```
A = ones(6,6)  
A[[1, end], [1, end]] .= 2 # rezultat operacije nije matrica,  
A                        # ispisati matricu da se vidi da su promene primenjene
```

Julia - Tipovi podataka - Nizovi i matrice

Primer 1.13 Neka je matricom A predstavljen pregled ocena studenata, gde svaka vrsta predstavlja različitog studenta. U prvoj koloni se nalaze brojevi indeksa studenata, a u ostalim ocene studenata po predmetima (svaki predmet jedna kolona).

- 1) Odrediti ukupan broj studenata i broj predmeta.
- 2) Odrediti koliko je studenata ispunilo uslov da upiše višu godinu (uslov je najviše dva nepoložena ispita).
- 3) Odrediti redni broj najbolje ocenjenog predmeta i prosečnu ocenu na tom predmetu (ako ih ima više sa istom prosečnom ocenom – uzimamo redne brojeve svih).
- 4) Odrediti redni broj predmeta sa najlošijom prolaznošću (ako ih ima više sa istom prolaznošću - najlošijom, uzimamo redne brojeve svih).
- 5) Odrediti indeks studenta sa najboljim prosekom (ako ih ima više sa istim prosekom – najboljim, vratiti u vektoru indekse svih).

Julia - Tipovi podataka - Nizovi i matrice

Primer matrice A:

123	6	9	5	8	7	9	5
234	8	9	7	8	7	10	10
345	8	7	6	5	8	7	7
456	5	9	6	5	7	8	5
567	6	9	9	7	9	7	8
789	9	7	9	8	7	9	10

Julia - Tipovi podataka - Nizovi i matrice

Rešenja primera 1.13:

```
A = [123 6 9 5 8 7 9 5;234 8 9 7 8 7 10 10;345 8 7 6 5 8 7 7;456 5 9 6 5 7 8 5;567 6
9 9 7 9 7 8;789 9 7 9 8 7 9 10]
(brojRedova, brojKolona) = size(A)
brojStudenata = brojRedova
brojPredmeta = brojKolona - 1
matricaOcena = A[:,2:end]
matricaNepolozenihIspita = matricaOcena.==5
vektorIspunjenUslov = sum(matricaNepolozenihIspita,dims=2).<=2 #0.2: sum(A, 1)
brojIspunjenUslov = sum(vektorIspunjenUslov)
vektorProsecnihOcenaNaPredmetu = Statistics.mean(matricaOcena, dims=1)
prosecnaOcenaNajboljeOcenjenogPredmeta = maximum(vektorProsecnihOcenaNaPredmetu)
redniBrojNajboljeOcenjenogPredmeta = findall(vektorProsecnihOcenaNaPredmetu .==
prosecnaOcenaNajboljeOcenjenogPredmeta)
vektorNeprolaznostiPoPredmetu = sum(matricaNepolozenihIspita, dims=1)
redniBrojPredmetaSaNajlosijomProlaznoscu =
findall(vektorNeprolaznostiPoPredmetu.==maximum(vektorNeprolaznostiPoPredmetu))
vektorProsekaStudenata = Statistics.mean(matricaOcena, dims=2) #0.2: samo mean(A, 2)
```

Julia - Tipovi podataka - Nizovi i matrice

Rešenja primera 1.13:

```
najboljiProsek = maximum(vektorProsekaStudenata)
redniBrojeviStudenataSaNajboljomOcenom = findall(vektorProsekaStudenata .==
najboljiProsek)
indeksiStudenataSaNajboljomOcenom = A[redniBrojeviStudenataSaNajboljomOcenom]
```


Julia - Tipovi podataka - Nizovi i matrice

Zadaci za samostalnu vežbu:

1. Formirati matricu 4×4 koja iznad glavne dijagonale ima vrednosti 5, ispod nje 2, a na glavnoj dijagonali vrednosti 4.
2. Za zadatu matricu A veličine 10×10 , čije su vrednosti slučajno generisane, napisati program koji određuje sve elemente iznad sporedne dijagonale (izdvaja u poseban vektor).
3. Neka je zadata proizvoljna matrica A. Odrediti redni broj vrste sa maksimalnim zbirom elemenata.
4. Neka je zadata proizvoljna matrica B. Napisati kod u Julia-i koji određuje logičku vrednost da li je proizvod svih elemenata u parnim redovima veći od sume svih elemenata u neparnim kolonama.
5. Neka je dan sistem od 3 linearne jednačine sa 3 nepoznate. Napisati kod koji rešava dati sistem